

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	1,75 zł.
Z odosłaniem miesięcznie	1,85 zł.
W agencjach miesięcznie	1,85 zł.
Przez pocztę z odosłaniem	2,08 zł.

W razie wypadków spowodowanych silną wyjątkową, przeszkod w nakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Podstawowe konto bankowe 201.082
 Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice.
 Miesiąca Kasa Oszczędności, Chojnice.
 Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skrytka poczt. 33

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-lam od wiersza piąty lub jego miejsca 10 groszy — Rekl. za tekst wiersza 3-lam. 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tutejszej. Za 1-minutowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmują się do godz. 9. przed poł.

Chojnice, niedziela 28 grudnia 1924 r.

Sprawozdanie z włódarkstwa rocznego.

Na przyjęciu redaktorów wygłosił prezes ministrów z okazji rocznicy sprawowania urzędu prezesa ministrów sprawozdanie z tego, co w tym roku działo się.

Wstrzymanie spadku marki. Pierwszy kwartał tego roku zdecydował o naszej przyszłości. W styczniu zatrzymano spadek marki polskiej, wstrzymano druk pieniędzy. W lutym nastąpiło zrównoważenie dochodów z rozchodami. W marcu uzyskaliśmy pożyczkę włoską. Kolej w tym kwartale przestała dawać niedobór. W drugim kwartale dokonano jeszcze większych rzeczy. Mianowicie utworzono Bank Polski własnymi siłami społeczeństwa. Wprowadzono do kraju nowy pieniądz. Równocześnie zaczęło się przesilenie. Handel i przemysł cofnęły się. Zaprowadzono cła na ułatwienie wywozu, ale takowe mogły tylko przesilenie złagodzić. Ilość bezrobotnych doszła do 165 000 na 1 września. Bezrobotnym zaczęto dawać zapomogi, które doszły na 1 grudnia do 91 pół miljonów złotych.

Walka z przesileniem gospodarczym. Rząd na ratowanie przemysłu i handlu wyznaczył za pośrednictwem Banku Rolnego, Banku Gospodarstwa Krajowego i Pocztowej Kasy Oszczędności razem 64 miliony zł. Użył w tym celu częściowo nawet pożyczki włoskiej. Wpłynął też niepomyślnie nieurodzaj, który wywiał zwykłe cen na zboże, a to niemal z winy Sejmu, który rozjechał się na ferje, gdy się rozchodziło o uchwalenie zakazu wywozu zboża. Oczędź zboża wyszła zagranicę i ceny się podniosły.

Dochoły skarbu się wzmacniają. W czwartym kwartale uwidoczniła się już znowu powaga państwa polskiego. Dochoły w dwóch miesiącach październiku i listopadzie doszły do 267 miljonów zł., podczas gdy w sierpniu i wrześniu było wszystkiego razem 180 miljonów, a w styczniu i lutym 91 milj. Nasze długi zagraniczne. Pozawieraliśmy bardzo korzystne układy z 8 państwami, którym jesteśmy winni 950 miljonów złotych. Ugodziliśmy się tak pomyślnie, że uzyskaliśmy na tym długu ku na szęj korzyści 248 miljonów. Naprzykład w przyszłym roku mieliśmy płacić 28 miljonów, a zapłacimy tylko 8,8 miljonów. Mamy z tego zyski materialne i moralne, bo wzmogła się dla nas tyżliwość jako dla państwa które pragnie być uosłowim dłużnikiem.

Pozawieraliśmy układy handlowe z Danią i Holandją, Francją i Szwajcarią. W dalszym ciągu przygotowuje Polska układy z Czechami, Niemcami, Włochami, Hiszpanją, Ameryką, Kanadą, Brazylią, Grecją, Bułgarią, Portugalją, Estonją i Persją.

Położenie gospodarstwa łagodnieje. W trzecim kwartale drożyzna zaczęła się cofać, pomimo że produkty rolne wzmogły się w cenie w dwójnasób. Ogółem wakażnik drożyzniany podniósł się o 20 i kilka procent, zaś ceny hurtowe o 10 procent. Ruch kolejowy również się ożywił, mieliśmy bowiem w listopadzie 2 razy większą liczbę wagonów ładownych, aniżeli w miesiącach letnich, a pomimo to wagonów nie zabrakło. Ilość bezrobotnych ze 16 5000 obniżyła się na 14 000, chociaż w ostatnim czasie znowu się podniosła. Jest to zimą objawem naturalnym. Za to w głównych centrach przemysłu, jak w Łodzi i na Śląsku ilość bezrobotnych znacznie się zmniejszyła. Bandytyzm został częściowo opanowany wskutek postawienia korpusu z 10 batalionów piechoty. Nasz sojusz z Francją się wzmocnił. Dawniej zawarta z Francją umowa o pożyczkę 400 miljonów franków zaczyna wchodzić w życie. Jesteśmy również na drodze do zawarcia konkordatu ze Stolicą Apostolską.

Kurs złotego

z dnia 20. 22 1924.

Gdańsk:	1 dolar =	5,23 złotych
	100 złoty =	103 guld. gd.
Warszawa:	1 dolar =	5,21 złotych
	1 gd. gul. =	0,97 1/2 złotych
Marki rentowe =		1,23 - 1,24 1/2 złotych

Obrońca państwa. N gdy jeszcze nie przeszliśmy tyle funduszy na wojsko, co w tym roku. Budżet wynosił 626 miljonów, który w ciągu roku powiększony został do 689 miljonów. Wszystko to z wyjątkiem 12 miljonów będzie do 1 stycznia 1925 r. wypłacone. W przyszłym roku rozpocznie się zaopatrywanie lotnictwa naszego, ku czemu powstały nowe fabryki.

Oo działo się w sprawie gospodarki państwowej? Roboty publiczne cierpiały dawać skutkiem tego, że nie można było plac regulować skutkiem ciągłego spadku marki polskiej. W tym oto roku przebudowano 296 mostów długości 14 700 kilometrów. Następnie wszelkie szkoły wodne, wyrządzone przez ulewę, zostały naprawione z małymi wyjątkami. Budowa portu na Saskiej Kępie będzie mogła być z większą oddaną do publicznego użytku, tak samo ma być splawiony kanał Ogińskiego. Na poczcie otwarto 50 nowych urzędów, z czego 36 na kresach, 87 nowych agencji pocztowych, 650 kilometrów linii telegraficznej, 3069 kilometrów linii telefonicznej itd.

Szkoły Liczba nauczycielstwa podniosła się w tym roku z 58000 na 60000 sił, a w budżecie na rok przyszły przybywa jeszcze 2770.

Przemysł nasz chrońa jeszcze. W stosunkach pracy w ogniskach wielkiego przemysłu mamy jeszcze dużo zaognienia.

Pomiędzy pracodawcami a pracownikami jest jeszcze dużo przeciwieństw. Na Górnym Śląsku dało się to przeciwieństwo złagodzić i jest tam obecnie lepiej, aniżeli było dotąd. Miesiąc temu zaogniły się stosunki w Łodzi, ale obecnie i tam poprawiły się stosunki.

Narzekania podatkowe. Szerzy się niezadowolone podatkowe, zwłaszcza na egzekucje podatkowe. Cóż tu robić? Przecież koniec roku nadchodzi i władze muszą wiedzieć, co im się jeszcze należy. Należy jednak stwierdzić, że pomimo tego narzekania 93 procent podatków wpłynęło dobrowolnie, a tylko 7 procent pod przymusem. Odłożono podatków na rok następny za 265 miljonów, a 460 miljonów do 1 stycznia. Podatkowicze pozostaną zatem winni rządowi 265 miljonów marek. Jeżeli się do tego doda to, co rząd pożyczył bankom, natenczas otrzymamy 310 miljonów, które rząd rozpozyczył społeczeństwu.

Kłopoty z kredytem. Ludzie strasznie narzekają na brak kredytu i upatrują przyczynę tego w braku kapitału zagranicznego. Tymczasem kapitał ten wciąż napływa. Ostatnio przeznaczono 5 miljonów dolarów kredytu dla naszego przemysłu, ale gdy go przyznano pokazało się, że lubownikowo jest tylko za milion. 10 milionów dolarów przyznano naszym miastom, ale miasta zastanawiają się: brać, czy nie? Może weźmą, gdy się poprosi.

Potęga Polski. Rok kończy się lepiej niż przypuszczano. Było bowiem ciężkie przesilenie gospodarze po zniknięciu marki, był nieurodzaj. Wszystko zło sprysnęło się na Polskę.

Niektórzy myślą, że zachwieje się złoty, później się przekonali, że byli w błędzie, drudzy myśleli, że zachwieje się równowaga budżetowa, trzeci mówili: znikną źródła dochodów państwowych, nie będzie dochodów. Okazuje się, że i to się nie sprawdziło. Dochody są coraz większe.

Tak wielką, tak potężną jest Polska, że ją nie nie zdołało wytrącić z równowagi. Ale nie wolno przestawać na tem, co jest. Rząd się zdecydował wziąć na siebie starania o kredyt zagraniczny. (Przyp. red. Polska jest wielką i potężną. Tylko rządy i ludzie byli i są w niej małymi i marującymi Polskę. Ta wielka i bogata Polska dziesiątki tysięcy robotników zagranicę na roboty wysyła, bo dla swoich chleba i pracy nie starczy).

Należy wierzyć w swoje siły. Do ostatnich czasów nie wierząc, ażeby Polska dała sobie radę o własnej mocy. Nie wierzyła nam nawet zagranica i dla tego pożyczki uzyskać nie mogliśmy. Oczekują nas jeszcze trudności na wiosnę, gdy trzeba będzie mieć zapasy pod zasiew i na wyżywienie kraju. Ale dajmy sobie radę, bo rada znaleźć się musi. Wszystko to wskazuje, że skartymy się bezustannie, ale te nasze skargi i lamenty świadczą, że chcemy mieć lepiej i dla tego lamentujemy, a pracujemy. To świadczy o tem, że żyć chcemy i żyć będziemy. Sami siebie dotąd nie znamy i nie doceniamy własnej wartości.

Na wszystko starczyło: starczyło na Bank Polski, na zrównoważenie budżetu, na okiełznanie drożyzny. Wszystko to własnymi siłami stworzyliśmy. Mamy zatem materiał na to, ażeby być nie tylko narodem, ale wielkim narodem. Ten naród ma obowiązki dla państwa, ale rząd ma znowu obowiązki dla narodu. Główna rzecz w tem, ażeby po obu stronach było należyte zaufanie do siebie.

Sprawy polityczne

na podstawie otrzymanych telegramów.

Niemcy zaczynają się srożyć.

Donosiliśmy, że ambasador niemiecki w Paryżu zaprotestował przeciwko dłuższemu przetrzymywaniu wojska angielskiego na obszarze Kolonii. To samo zrobił ambasador niemiecki w Londynie. Obaj przedstawili na zlecenie swego rządu ministrom spraw zagranicznych Herriotowi i Chamberlainowi, jakie mogą z tego wyniknąć nieprzyjemne następstwa dla rządów. Niemcy muszą to bowiem poczytać za niemożliwość dla siebie. Ministrowie oświadczyli, że jeżeli wojska angielskie pozostaną nadal w Kolonii, to czyba dla tego, że Niemcy sami temu winni, ponieważ odmawiali Komisji wojskowej wyjaśnień co do teraźniejszego stanu swych zbrojeń.

Wzeszły poniedziałek nadeszło nowe sprawozdanie Komisji wojskowej, i to sprawozdanie zostało zatwierdzone przez delegację wszystkich państw sojuszników. Sprawozdanie to będzie niebawem ogłoszone w gazetach. Na podstawie takowego delegacji skarżą się, że Niemcy uprawiali metodyczną obstrukcję, to znaczy odmawiali ze zamiarem, z góry powziętym, wszelkich wyjaśnień. Prośbie o jakiegokolwiek wyjaśnienie w sprawach wojskowych odmawiają stanowczo. Pod żadnym zaś warunkiem nie pozwalano badać liczby żołnierzy niemieckich. Stwierdzono, że Niemcy przeobrażają swój sztab generalny. Niemcy zajmują się również tworzeniem floty nadpowietrznej, chociaż prawa do tego nie mają na podstawie Traktatu wersalskiego. Władze niemieckie okazały jednym słowem złą wolę i wyzykiwały dobrą wolę rządów sojuszników.

Rządy sojuszniczne radziły bowiem postępować z Niemcami jak najdelikatniej przy rewizji. Tymczasem właśnie dla tego Niemcy nie sobie z tej delikatności nie robiły i cała kontrola spełnia na niczem. Niemcy nie wykazały ani jednego punktu z pośród nałożonych im warunków.

Zabierają się do Niemiec.

Nowy rząd angielski postanowił w najbliższym czasie trzymać się następującej polityki. Co do Francji to rząd poradzi rządowi francuskiemu, ażeby z powodu niebezpieczeństwa niemieckiego nie rozbrajał nadal wojsk. Obz sztab wojskowy tak francuski jak angielski mają opracować dalszy plan wojenny w obec Niemiec. Druga sprawa, to sprawa długów wojennych, jakie narody europejskie są winne Ameryce i w tej sprawie ma być opracowany osobny plan spłaty tych długów. Dalej zamierza rząd angielski poprosić do Londynu przedstawicieli rządów francuskiego i włoskiego dla opracowania wspólnej polityki w Północnej Afryce. Oprócz tego rządy sojuszniczne mają w przyszłości pozostawić wolną rękę obydwom w stosunkach handlowych ze sowietami, same zaś nie będą się mieszały do całej tej sprawy.

Nowy zbawca narodu rosyjskiego.

W Berlinie pojawił się generał Wrangel, ten sam, który chociaż swego czasu bolszewikom cios śmiertelny zadał, a później przed nimi uciekał, aż się za nim burzył. Rad był, że uszedł z resztkami swej armji cało na okrętach. Teraz, gdy znajduje się tyłem do bolszewików, wrócić mu odważa. Pojechał do Berlina i tam zaczął się uczyć jako przyszły zbawca ojczyzny rosyjskiej. Kolonja rosyjska w Berlinie wydała na jego cześć ucztę. Wrangel wygłosił mowę, w której oświadczył, że przybył do Niemiec dokonać przeglądu sił mobilizacyjnych przeciw bolszewikom. Wrangel wyraził nadzieję, że armja rosyjska odegra znowu ważną rolę i przywróci dawny porządek w kraju, a przedewszystkiem oswobodzi naród rosyjski z pod jarzma żydowskiego rządu. Wrangel przybył do Berlina wprost z Białogrodu, gdzie w ostatnim czasie przebywał stale.

Polityka Mussoliniego.

Pan Mussolini zaskoczył świat reformą włoskiego ustroju parlamentarnego. W tym celu zmierza zwołać parlament zaraz po Nowym Roku, ażeby już w marcu mogły się odbyć wybory podług ulepszonej reformy. To chodzi o zjednanie sobie przeciwników politycznych, którzy urządzają obecnie obstrukcję, to jest bojkotują parlament. Główną zaletą przyszłego parlamentu ma być podział okręgów celem wyborów jednego posła. Mussolini sprawił niespodziankę nawet swym zwolennikom, z których zapalczywi na zmianę regulaminu wyborczego niebardzo się godzą.

Francja i Serbia.

Od kilku dni przebywa we Francji jugosłowiański minister spraw zagranicznych Ninczicz. Jak się teraz pokazuje, stara się on Francję nakłonić do zawarcia sojuszu wojskowego, zwłaszcza głównie ku obronie Serbji i Bałkanu od rozpościerającego się tam bolszewizmu. Ninczicz był zaproszony również na Wieczorek do Prezydenta Francji Doumergua, który się bardzo zainteresował środkami, jakich Serbia się chwyciła we walce z niebezpieczeństwem bolszewickim.

Sprawy polskie

na podstawie otrzymanych telegramów

Ilu Polska miała ministrów?

Oto obraz:

22 ministrów.	Gabinet Moraczewskiego (18 11 1918—6 1 1919)
25 ministrów.	Gabinet Paderawskiego (16 1 1919—9 12 1919)
16 ministrów.	Gabinet Skulskiego (13 12 1919—23 9 1920)
16 ministrów.	Gabinet Grabskiego (23 6 1920—24 7 1920)
16 ministrów.	Gabinet Witosa (24 7 1920—13 9 1921) 34 ministrów.
14 ministrów.	Gabinet Ponikowskiego (19 9 1921—6 6 1922)
14 ministrów.	Gabinet Ponikowskiego II. (10 3 22—6 6 1923)
12 ministrów.	Gabinet Śliwińskiego (28 6 1922—7 7 1922)
16 ministrów.	Gabinet Nowaka (31 7 22—14 12 1922) 15 ministrów.
16 ministrów.	Gabinet Sikorskiego (16 12 1922—26 5 1923)
24 ministrów.	Gabinet Witosa II. (28 5 1923—15 12 1923)
22 ministrów.	Gabinet Wł. Grabskiego II. (19 12 1923)

Gabinet więc obecny jest 12 z rządu, a liczba ministrów, jaka przewinęła się przez tych dwadzieścia gabinetów, wynosi łącznie z p. Miklaszewskim 235. Ponieważ niektórzy ministrowie piastowali swą godność dwukrotnie, przeto, jeśli chodzi o osoby, dotychczas około 180 osób może się poszczycić tytułem ministerjalnym.

Na cześć Witosa.

W Małopolsce w powiecie husiatyńskim połączyły się ze sobą dwie gminy wiejskie Mszana i Rybitna pod nazwą Witosówka. Minister spraw wewnętrznych nazwę tę już zatwierdził.

Wiadomości kościelne.**Diecezja chełmińska.**

N. Ka. Biskup Sufragan dokonał w sobotę dnia 20 grudnia br. w kaplicy seminarjalnej święcenia 15 kleryków czwartego kursu na subdiakonów. Mianowicie otrzymali subdiakonost następujący księża klerycy: Ebertowski, Goga, Gcłański, Kalinowski, Kikul, Konak, Krause, Krępczowski, Labenz, Malinowski, Mickholz, Radtke, Sobisz, Wardyn.

Kronika miejscowa.

CHOJNICE, dnia 27 grudnia 1924 r.

Nowy Naczelnik poczty. Z dniem 15 bm. został przeniesiony do Chojnic po czteroletnim pobycie w mieście naszym nasz p. Józef Pałkowski, znany w szerokiej kręgu społeczeństwa z pracy gorliwej w szeregu towarzystwach i organizacjach miejscowych. Przyczynił się zaś pan naczelnik w dużej mierze do zorganizowania „Sokoła” w Pucku, który jego usilnej pracy powiadał zawdzięcza, że dziś już posiada własne gniazdo na wybrzeżu w postaci dużego budynku. Wgółem p. Pałkowski cieszył się ogólną sympatią, to też wiadomość o przeniesieniu została przyjęta z poważnym żalem. Na nowej placówce życzymy „Szczęść Boże”.

Tegoroczne święta Bożego Narodzenia mało się różniły od innych świąt, bo brakowało im zimowego nastroju w postaci śniegu. Zresztą pogoda, zwłaszcza w drugie święto dopisała. Kościół fary wypełniony wernymi. Również i pasterka cieszyła się wielkim udziałem parafjan. Za to w mieście było mało ożywienia. Nie było żadnych wycieczek. Z małymi wyjątkami przepędzał każdy święta w gronie rodziny przy świetle choinki, przy śpiewie naszych koled i przy wesolej pogawędce. Każdy był zresztą rad z wypoczynku. Można to było zauważyć zwłaszcza po twarzach naszych kupców i przedsiębiorców. Mieli przynajmniej to błogie przeświadczenie, że w tych dwóch dniach nie będą trapieni ściągnięciem podatków i egzekucjami. O kradzieżach w dniach świątecznych również nie słyszano. Widać, że i złodzieje nie chcieli obrażać Daleciątka w świątku, spożywając w spokoju dary, w które cudzym kosztem przedtem się obficie zaopatryli.

Podatki miejskie. Władze miejskie postanowiły na rok przyszły pobierać podatki komunalne do podatków i opłat państwowych: 1. Do podatku gruntowego 80 proc. 2. Do podatku przemysłowego pół procent od sumy obrotu, 25 proc. ceny wszystkich świadectw przemysłowych. 3. Do podatku dochodowego: 4 proc. od dochodu do 20674 zł., 4 i pół procent od dochodu do 68913 zł., 5 procent od doch. ponad 68913 zł., 3 procent od dochodu z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, poczynając jednak dopiero od 4 stopnia skali artykułu 11 ustawy.

Zebranie pow. Związku Zaw. Osad. Rolnych na pow. Chojnicki odbyło się w sobotę 20 grudnia przy licznych udziałach członków. Zebraniu przewodnił prezes p. Wenta z Pawłówka, protokół pisał p. Husarek także z Pawłówka. Referat wygłosił gen. sekr. p. St. Kun z Grudziądza. W dyskusji zabierali głos pp. Urbański z Pawłówka, Józwiak z Sławęcina, który zdał sprawozdanie z delegacji tak z Warszawy jako i bytności swej w Okręgowym Urzędzie Ziemi w Grudziądzu. Dalej pp. Grzywacz, Narloch i inni. Pan Józwiak przedstawił zebraniemu rezolucję w sprawie wypłaty stwierdzając niemożność płacenia i żądając przedłużenia wpłaty. W sprawie czyszczenia kominów i za drogę obliczenie świadczeń kominarskich proponuje p. Józwiak rezolucję, nadmienając, że połowę tego, co dziś pobierają, powinna stać się. Na co zebrani się w pełni godzą. W tej sprawie mówi p. Marcinkowski z Ogorzelin, który wykazuje, że tą sprawą już Wydział powiatowy się zajmuje. Pan sekretarz Husarek apeluje do zebranych osadników, by płacili składki do Związku, która wynosi 10 gr. z morga i trzeba jaknajprędzej zapłacić.

Po wyczerpaniu porządku obrad zamknął prezes p. Wenta zebranie pochwaleniem Pana Boga. Zainteresowanie Związku w pow. Chojnickim rosło, wszyscy widzą, że bez Związku dziś być nie możemy.

Kabaret w Chojnicach. Pan Kaletta urządził w swym hotelu z Nowym Rokiem kabaret, ale zupełnie odmienny od dawniejszych. Kabarety, urządzane przedtem w tym lokalu, znosiłyby jedynie nazwę. Prawdziwy kabaret to lekkostrawna sztuka z dziedziną pieśni, teatru i muzyki, utrzymująca się na odpowiedniej wyżynie. Kabaret składał się będzie z czterech osób, z dwóch żeńskich i dwóch męskich. Program będzie swobodny, wesół, będzie rozweselał gości, ale w ramach dozwolonych.

„Srebrne” dwuzłotówki zostaną wycofane. Znaleźli się tacy ludzie ciekawi, którzy chcieli dojść przyczyny, dlaczego nasze srebrne dwuzłotówki nie mają wcale dźwięku srebra, nawet rzucone na marmur. Starano się wzmówić w publiczność, że chropowaty dźwięk pochodził skutkiem niedbałości odlewu i pęknięć wewnętrznych w krążku monety, jednak ktoś bardziej ciekawy rozpiłował dwuzłotówkę na 4 części i pod powłoką srebra nasztancowaną na krążek, znalazł wewnątrz najwyciejszy mosiądz. Mówią, że jest to w porządku rzeczy i obecnie mennice wszędzie składają na krążki podłejszego metalu szlachetniejsze kruszce, więc można się z tem pogodzić, byleby waga czystego srebra odpowiadała oznaczonej wartości dwuzłotowej monety.

Lecz publiczność stwierdza także inny fakt, który nie znajduje już żadnego usprawiedliwienia, mianowicie na niektórych dwuzłotówkach da się całkowicie oddzielić nasztancowaną blaszkę srebrną i pozostaje tylko krążek mosiężny.

Słusznie też jest opinia publiczna zaniepokojona wypuszczeniem w obieg tych monet, których ani trwałość ani dokładnej wartości nie można być wcale pewnym. Słuszność nakazuje jednak zaznaczyć, iż Bank Polski powstrzymał wypuszczenie w obieg nowych dwuzłotówek i w miarę pojawiania się ich w kasach bankowych lub skarbowych wnet je wycofuje.

U progu gilotyny! Jest to najnowsze arcydzieło kinematograficzne, najnowsza technika, niebywale i stopniowo napięta: największy szlagier ostatniej produkcji.

Niepospelita gra 5 cło letniego chłopca rywalizującego z bardzo znanym ulubieńcem światowym „Jackie Cooganem”. Wyświetlony zostaje w tutejszem Kinie Nowości w dwóch serjach 10 aktach tylko w sobotę i niedzielę.

Poraz pierwszy Chojnice zaszczyt mają podziwiać takie potężne dzieło filmowe, przeto zalecałoby się pospieszyć na wymienione przedstawienie, które przedstawia dla nas jedyną rozrywkę i urozmaicenie. Następnie wyświetlony zostaje wspaniały film p. t. „Od mężczyny do mężczyny”.

Kronika prowincjonalna.

Czersk. (Niewielka obława złodzieja nocnego w Czersku.) Zdarzył się tu nowy wypadek tak licznych w ostatnich dniach kradzieży nocnych. Otóż dnia 20 bm. w sobotę, wieczorem o godzinie 11-tej, gdy wszyscy mieszkańcy pogrążeni już byli w głębokim śnie, wybił dotąd niewysłędzony osobnik, okno u mistrza rzeźnickiego p. Leona Łapkiego w ulicy Młyńskiej, zabrawszy z okna znajdujące się tam większe ilości toju wytopionego. Złodziej byłby niewątpliwie lepiej się tu zaopatrzł, gdyż znajdowały się tu świeże kiełbasy i różnego rodzaju mięsiva w większych ilościach na święta gwiazdkowe, lecz na szczęście zbudziła się pani Kalinowska, zbudzona ze snu łoskotem i hałasem, spowodowanym stłuczeniem szyby. Pani Kalinowska zapaliła lampę w pokoju, przylegającym do interesu. Złodziej, ujrawszy światło, zrezygnował z dalszych swych zamiarów, ulatniając się szybko.

Gubiny. Jak się dowiadujemy, będzie odtąd także we filjalnym kościele w Gubinach i to w połowie kwietnia corocznie wieczna adoracja Najśw. Sakramentu.

Łasin. Miasto nasze poszukuje gazomistrza. Niewiadomo nam, czy dotychczasowy Pan gazomistrz mało tylko wyrabiał gaz, lecz to wiemy i doświadczamy na sobie, iż oświetlenie miasta ojemnami wieczorami, jest pod wszelką krytyką, jest „pod psem”, gdyż nie pali się prawie żadna latarnia na ulicach. Dla tego nie rzadkie są wypadki, iż bogobojni mieszkańcy Łasina i też okoliczni przyjezdni wieczorami na ciemnych ulicach miasta wzajemnie tłuką sobie głowy i nosy —

Suchostrzygiel, pow. tozawski. Jubileusz nauczycielski, 25 letni obchodził tutejszy kierownik szkoły p. Wojciech Gliński dnia 2 grudnia br. Z tych 25 lat p. Gliński spędził w Suchostrzygach 21 lat i niemal tyle na stanowisku sołtysa gminy. To też dzień ten był dla wsi i nauczycielstwa bliższego otoczenia dniem świątecznym. Po wysłuchaniu Mszy św. na intencję jubilat w kościele św. Józefa, odbyła się w szkole w S nadzwyczaj miła uroczystość. Sale szkolne przybrane bogato w zieleni i barwy narodowe zaledwie pomieściły zebranych. Odbyły się modlitwy, deklamacje, liczne przemówienia, odegranie odpowiedniej sztuczki przez dzieci i nader uroczyste posiedzenie Rady Gminnej przy świetle 25 świec. Przywiązanie swoje do jubilat wyraziła gmina bardzo cennym zegarem, który ową pamiętną chwilę jeszcze przez długie lata „wygłaszać i przypominać” będzie.

Następnie podejmował jubilat wszystkich gości u siebie i bawiono się ochoczo. Dzieciom także wyprawiono ucztę.

Gowidlino. Założone zostało tutaj dnia 7 bm. w lokalu Gruczy Towarzystwo b. powstańców i wojaków. Zebranie zajął Jan Dąbrowski, potem zabrał głos podoficer instrukcyjny Kowalewski, objaśniając cel Tow. i zachęcając do przystąpienia do towarzystwa. Do zarządu obrano: nauczyciel Wincenty Oczek jako prezes, Jan Wenta II, zastępca prezesa, Jan Grucza (młodszy) sekretarz, Franciszek Ochrzanowski, zastępca sekretarza, Leon Bojanowski, skarbnik, ślusznicy Józef Krystek jako komendant, jako ławnicy: Na poszczególne wi ski obrano mężów zaufania. Składki miesięczne uchwalono jednogłośnie na 30 gr. Zebrania terminowe odbywać się będą w pierwszą niedzielę każdego miesiąca. Po wyborze zabrał jeszcze głos podoficer Kowalewski i zakończył hasłem „Wolność”. Przy końcu zabrał głos miejscowy ks. proboszcz Krzewiński, zachęcając parafjan do wspólnej pracy i opieki Towarzystwa. Zebranie zakończono odśpiewaniem jednej zwrotki „Boże coś Polskę”. Po zakończeniu zapisało się 129 członków.

Golub. (Str. żaki bal maskowy). Obywatelstwo miasta Golubia i okolicy przypominały wspaniały doroczny bal maskowy miejscowej ochotniczej straży pożarnej, który odbędzie się jak rok rocznie w dniu 31 grudnia br. na sali Domu Miejskiego. — W tym roku straż pożarna zwiększyła jeszcze swe wysiłki, by bal urozmaicić jak najbardziej. Będą piętrowe gmachy i wieże (drapacze chmur), ślizgawka na sposób meksykański, gabinet śmiechu, bazar nowości i inne rozmaitości. — Przy przepięknej iluminacji więc każdy ochoczo bawić się może, nie zapominając o najważniejszym a mianowicie o wartościowych nagrodach za gustowną maskę. Pierwszą nagrodę stanowi wielki złoty medal, drugą nagrodę wielki srebrny medal i

Towar pierwszorzędnej jakości

Wybór znawcy

Elra — Flor 4,25 zł.
Pończocha na występy publiczne**Ludwik Rasch**Elra — Macco 3,75 zł.
Pończocha do wychodu

Na nadchodzący karnawał polecam po cenach bardzo niżonych:

Na suknie balowe

Wszystkie w kolorach
Trykoty pierwszej jakości w wszyst. kolorach
Etaminy, batysty
Crep Matilase

H. M. Szulc

Dworcowa 9.

Na smokingi, fraki i konfekcje dla panów

Tuch krepa angielska i bielska
Kangary czarne
Marengo na ubrania i ketowe
jak i całe dodatki Serge, Bech, Klot, Satyny itd.

tracząc nagrodę także srebrny medal (z odpowiedniemi napisami), które zdobyć może każda maska. — O godz. 11 nastąpi wspólne fotografowanie, o godz. zaś 12 zde maskowanie. — Mając więc świeżo w pamięci bal ze szlachetny, niech nikogo nie zabraknie.

Gardej. Towarzystwo W jaków i Powstańców na Gardej i Budy okazuje wielką żywotność dzięki sprężystości Zarządu, którego prezesem jest Pan Paczkowski, jun. z Gardeja, a do którego należy też Pan Grucza, znany działacz na terenie plebisytowym na Powiślu, obecnie sędzia w Białym, jakoteż Pan Walczak, nauczyciel z Bud i Pan Zieliński, nauczyciel z Szembruczka. Zebrania odbywają się często i regularnie, a zarząd stara się o urozmaicenie swych zebrani przez odczyty itd. Panowie urzędni kolejni, policji i od cła, w poczuciu swej godności nie mało się przy czyniają do rozwoju towarzystwa.

Najlepszym dowodem sprawności tego towarzystwa jest wprost wspaniała chorągiew którą Towarzystwo sobie w lato sprawiło, a która była w kościele w Szembruku przy ogromnym udziale pozamiejscowych gości poświęcona. Oczekiwaniu Towarzystwa!

Z powiatu świeckiego. Dworzec w Leskowicach został zaopatrzony w elektryczność. Druki prowadzą przez Świecie, następnie przez Wisłę do Chelma. Druki przewoźni prowadzą przez Jeżewo, Dubielno, Grupę do nizin. Pod Grudziądem ma być Wisła przekroczona, ażeby Grudziądz mógł otrzymać piąd z centrali w Gródku.

Z dalszych stron,

Opole. (Polacy górnośląscy udają się pod opiekę Ojca św.) Jak donoszą opolskie „Nowiny O dziennie” w związku z wysłaniem swego czasu memoriału do ks. biskupa Bertrama i wobec widocznego braku poprawy stosunków, które omawiał memoriał złożony na ręce ks. biskupa Bertrama, zrodziła się wśród parafian górnośląskich myśl wysłania delegacji do Ojca świętego. Celem tej delegacji wedle istniejącego projektu jest złożenie holdu Głowie Kościoła katolickiego, Ojcu św. Piusowi XI i przedłożenie mu epistoli stosunków, panujących w życiu kościelnym naszego kraju. Projektodawcy zajmą się zbieraniem odpowiedniego materiału, który obok faktów, poruszonych w memoriale do ks. biskupa Bertrama, zawierać ma dodatkowe opisy, obejmujące wydarzenia w czasach ostatnich. Wyjazd delegacji planowany jest wkrótce po wyborach.

Łódź. (Własne matki sprowadzają występnych synów przed władzę sprawiedliwości). Przed kilkunastu dniami sąd doraźny skazał 17 letniego Marjana Chłapińskiego, mordercę swej babki 75 letniej Teofilii Tomaszak na karę śmierci. Prezydent Państwa ulaskawił mordercę, zamieniając mu karę śmierci na dożywotnie więzienie. Podczas rozprawy Chłapiński wskazał Romana Oberga i Stanisława Szustera jako właściwych morderców i współników. — Oberg i Szuster dotychczas nie zostali schwytani. — W dniu onegdajszym do urzędu śledczego zgłosiły się dwie kobiety, które przyprowadziły dwóch chłopców i oświadczyły, że są właśnie matkami przyprowadzonych: Szustera i Oberga, współników mordercy.

Ostatnie telegramy

Protest rządu serbskiego.

Rząd jugosłowiański wysłał już do Londynu protest przeciwko twierdzeniu, jakoby powstanie w Jugosławii było organizowane przez bandy serbskie. Całą odpowiedzialność za wywołanie powstania złożył rząd serbski na komunistów.

Pokazują prawdziwe oblicze.

Gazeta wszechniemieckich nacjonalistów „Der Tag” wzywa rijkshwerę do obalenia parlamentu w razie, gdyby partja nie przyłączyła się do utworzenia prawdziwego rządu.

Znowu napad bandycki.

W zeszły piątek zamierzała około strażnicy Józ kowce w powiecie krzemienieckim przejść granicę banda, złożona z 20 ludzi, bardzo dobrze uzbrojonych. Bandę zmuszono ogniem karabinowym do cofnięcia się.

Zanosi się na mrozy a nas.

Z Ameryki donoszą o ogromnych mrozach. Wielu ludzi zmarło w mieszkaniach i na dworze. Władze urządziły przeszło 1000 sal do ogrzewania. Pociągi stoją w drodze, gdyż przymarzają do szyn. Szkody wynoszą około 50 milionów dolarów. Przypuszczają, że mrozy nawiedzą w niedalekim czasie również Europę.

Zupełnie jak w Estonji.

Komunści na Łotwie ożywił agitację. Przylepiają odezwy nawet na gmachach rządowych. Odezwy te, pisane po rosyjsku i łotewsku, nawołują do walki przeciw białej Łotwie. Rządy sowieckie pozmieniały na pograniczu Łotwy posterunki. Zamianował strażników Łotyzy lub Żydów, którzy przekraczają potajemnie granice Łotwy. W miejscowości Opozko urządzono centralę szpiegowską z 60 tajnymi agentami.

Niedawno odbyła się poważna narada z komunistami łotewskimi.

Z wysokiego dostojnika górnik.

Cywilny lord admiralacji w rządzie Macdonalda Hoodge wraca znowu do pracy jako górnik, którym był przedtem. W Anglii żadna praca nie hańbi.

Pan Piłsudski u ministra p. Grabskiego.

Pan Józef Piłsudski miał we wtorek dłuższą rozmowę z p. ministrem Grabskim.

Wielkie świętokradztwo w Krakowie.

Od rana już miasto zostało zaalarmowane wiadomością o okradzeniu wotów obrazu Matki Boskiej w kaplicy kościoła OO Karmelitów na Piasku w Krakowie. Jak się okazało skradziono 12 sznurów pereł, cenną złotą bransoletę, złoty łańcuszek wysadzany drogiemi kamieniami oraz olbrzymich rozmiarów sznurki bursztynów. Wartość skradzionych wotów dotąd nie została ustalona.

Kiedy dokonano kradzieży dotąd jeszcze ściśle nie wiadomo; prawdopodobnie zbrodniarz zakradł się do kapli w godzinach popołudniowych i w ukryciu czekał stosownej chwili. Kradzież służba zakonna zauważyła dopiero późno wieczorem, poczem natychmiast zawiadomiono ekspozyturę śledczą.

Ojciec św. chory.

Papież zaniemógł na lekką influencję.

Przedwstępne uroczystości Roku świętego.

Papież przyjął ks. Kardynała Pompili'ego oraz wszystkich członków Komitetu organizacyjnego Roku św. Ks. Kardynał wręczył Ojcu św. młotek i kielnię, dar Biskupów całego świata dla dokonania otwarcia i zamknięcia Bramy św.

Ku czci bojowników o niepodległość.

U ministra wojny Sikorskiego odbyło się zebranie, na którym uchwalono wystawić na placu szerskim w Warszawie pomnik na cześć bohaterów o niepodległość Polski od chwili rozpoczęcia się naszej pierwszej niewoli.

Ameryka zgodziła się na umowę z Polską co do płacenia długu.

Senat i Sejm amerykański przyjęły jednomyślnie uchwałę z dnia 14. listopada, zawartą pomiędzy rządami Ameryki i Polski w sprawie uregulowania długu polskiego

Wspólna obrona przeciw komunizmowi.

W trzecie święto Błogosławionego Narodzenia przybędą do Serbji bułgarscy ministrowie Zankow i Ninkow, ażeby omówić wspólnie środki we walce przeciw agitacji komunistycznej.

Król hiszpański chory.

Z Madrytu donoszą, że w Madrycie panuje wielki niepokój, ponieważ król Alfons poważnie zachorował.

Pomocnik ministra Thugutta.

Podsekretarzem ministra spraw wewnętrznych został senator Smólski, doskonały znawca Kresów Wschodnich, Senator Smólski zalicza się do Chrześcijańskiej Demokracji.

Niemcy a Liga Narodów.

Zarząd Ligi Narodów będzie omawiał ostatnie pismo Ligi prawdopodobnie na marcowym posiedzeniu Rady Ligi. Liga Narodów nie będzie chciała się zgodzić na to, ażeby Niemcy mogli zostać członkiem Ligi Narodów w charakterze bezstronnym to jest, ażeby nie potrzebowały pomagać przeciw państwu, któreby wypowiedziało drogiemu wojnę wbrew życzeniu Ligi.

Obawy we Wiedniu.

Policja wiedeńska została zmobilizowana, ponieważ zancsi się na nowe awantury komunistyczne. W poniedziałek aresztowano znowu 33 osoby.

Rząd buduje domy.

Rząd angielski postanowił budować domy dla robotników celem zwalczania głodu mieszkaniowego. Domy te mają być stawiane ze stali. Koszta mają być o połowę mniejsze od budynków z innych materiałów.

Nowi wojewodowie.

Wojewodą łwowskim zostanie p. Garapich, a łódzkim b. minister Darowski.

W całej Albanji stan oblężenia.

W całej Albanji zaprowadzono stan oblężenia. Powstańcy ponieśli podobno klęskę. Rząd serbski postanowił zamknąć granicę do Albanji, ażeby tem najlepiej udowodnić, że powstania nie popiera. Co zaś do albańskiego oskarżenia, jakoby rząd serbski popierał powstanie albańskie to rząd serbski oświadczył, że rząd albański uczynił to pod wpływem agitacji sowieckiej, ażeby rozbić zgodę na Bałkanach.

Raport Focha.

Międzynarodowy komitet wojskowy pod przewodnictwem marszałka Focha opracował raport w sprawie rozbrojenia Niemiec na podstawie sprawozdań Komisji kontrolnej. Raport ten został przesłany konferencji ambasadorów

Wyrok już podpisany.

Piszą, że Mussolini posiada już rozporządzenie króla, rozwiązujące parlament włoski i rozpisyjące nowe wybory.

Carowa — wdowa ciężko chora.

Matka zamordowanego cara, carowa Marja Teodorowna, wdowa po Aleksandrze III. z pochodzenia duńska księżniczka, zachorowała ciężko. Gdyby się nie polepszyło, zamierza ona powołać do siebie wszystkich księżąt rosyjskich pożegnać się z nimi i dać im wskazówki na przyszłość.

Pełni polski u Prezydenta Czechosłowacji.

W zeszły poniedziałek miał w Pradze nowy polski ambasador Lasocki posłuchanie u Prezydenta Czechosłowacji. Wręczył na niem papiery uwierzytelniające. We wzajemnych przemówieniach poręczono sobie, że następuje pora do nawiązania serdecznych stosunków pomiędzy obydwojema narodami.

Składanie życzeń gwiazdkowych.

Święte Kolegium kardynalskie składało Ojcu św. z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia swe życzenia. Ojciec św. podziękował za życzenia, składając życzenia Kardynałom. Kardynałowie życzyli Ojcu św. stałego pokoju dla świata, ale nie tego pokoju, który traktaty dają, lecz który jest w sercach ludzi. Ojciec św. odpowiedział pomiędzy innymi życzeniem, aby Rok święty stał się jutrzienką, początkiem świętego pokoju.

Liczne wioski znikły bez śladu.

Na wyspie Malora na przestrzeni 140 kilometrów zapadła się ziemia. Liczne wioski znalazły zagładę. Straty są olbrzymie. Ilu ludzi zginęło, nie wiadomo dotąd.

Budowa katedry w Katowicach.

Administracja Apostolska w Katowicach ogłosiła konkurs na budowę katedry i 5 gmachów kurjalnych w Katowicach, oraz wyznaczyła nagrody: jedną 5 tys., drugą 3 tys., dwie po 1500 zł, i dwie po 1000 zł. za najlepsze prace. Termin konkursu upływa 25 czerwca przyszłego roku.

Komunisty w Estonji podpaliły składy kolejowe.

W warsztatach kolejowych wybuchł pożar, który zniszczył w całości składnicę kolejową wyrządzając szkody na 50 milionów marek estońskich. Podczas pożaru nastąpił wybuch amunicji, znajdującej się w składnicy. Są ofiary w ludziach. Istnieje przypuszczenie, iż pożar spowodowany został przez komunistów. W mieście dokonano licznych aresztowań.

Rocznica urodzin Adama Mickiewicza.

Na tablicy pamiątkowej Adama Mickiewicza złożono w zeszły wtorek wieniec o barwach narodowych polskich i włoskich. Przy składaniu wienca byli obecni poseł polski i kilkanaście osób z kolonii polskiej.

Wielkie sprzeniewierzenie.

Dyrektor Banku Polskiego Zawadzki w Częstochowie został osadzony we więzieniu pod zarzutem sprzeniewierzenia półtora miliona złotych.

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Czesław Nowakowski
Drukarnia i nakładem Drukarni Dzienika Pomorskiego w Choiniech.

Bes
opłaty.

Do

Urzędu pocztowego

w miejscu.

Bes
opłaty.

Do

Urzędu pocztowego

w miejscu.

642

Dom sportowych mód Weiland - Chojnice

Tel. 188 Dworcowa nr. 10 Tel. 188
poleca z własnych warsztatów

futra podróżowe i sportowe
już od 150 zł.

Wykonuje się za miarą futra damskie i męskie.
Wielki wybór

damskich garniturów futrzanych po wszelkich cenach

Specjalność: lisy jak krzyżowe, gris, niebieskie, aljaska, krajowe i wilki

Na składzie wszelkiego rodzaju skórki, podszewki, czapki, koce, okrywki dla woźnicy i kamizelki futrzane

Koks hutniczy brykiety

oraz „Ilse“ i „Kaiser“
poleca

„BOR“, Chojnice

Dworcowa 44 — Telefon 47.

Korzystna lokata kapitału!

Poważne przedsiębiorstwo handlowe przyjmie w każdej wysokości wkłady gotówkowe lub zaciągnie odpowiednią pożyczkę w celu powiększenia rezerwy zapasów za bardzo lukratywnym wynagrodzeniem i ewtl. wspólnym podziałem zysku. Zabezpieczenie w realności. Łask oferty uprasza się pod znak. 90.

Nowość! Nowość!

Nowe piecyki gazowe

do 60% oszczędności gazu.
Stare ogniska mogą być nowymi piecykami zaopatrzone.

Firma Oton Rott
Chojnice, Gdańska 6.

Nim podejmiesz jeden krok

oilem kupna prezentu gwiazdkowego zwróć uwagę na moje niskie ceny i wyjątkowo korzystne warunki spłaty a przekonasz się, że jedynie

maszyna do szycia

wyborowego fabrykatu Gritznera jest najkorzystniejszym darem św. Mikołaja. — Do zamiejscowej sprzedaży tych maszyn i maszyn rolniczych, poszukuję energicznych i rzetelnych

agentów

obrazajmionych w kołach właścicielskich, za wysoką prowizją.

Leon Studziński, skład maszyn
Kościerzyna telefon 87.

Zamawiam niniejszym pismo

„Dziennik Pomorski“
z Chojnic

na miesiąc grudzień

proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę miesięczną z opłatą pocztową razem **2,08 złotych**

dnia 1924

Imię i nazwisko

miejsceowość

ulica

ekwitowanie poczty

Zamawiam niniejszym pismo

„Dziennik Pomorski“
z Chojnic

na miesiąc grudzień

i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę miesięczną z opłatą pocztową razem **2,08 złotych**

dnia 1924

Imię i nazwisko

miejsceowość

ulica

ekwitowanie poczty

KINO NOWOŚCI

Sobota 8-mej Niedziela 6 i 8-mej

Potężny film ostatniej produkcji p. t.

U progu Gilotyny!

Wielki szlagier w 2 serjach 10 aktach. Obie serje będą razem wyświetlane. — Niepospolita gra 5-cio letniego chłopca rywalizującego z Jackiem Cooganem. Najnow. technika, niebywałe i stopniowe napięcia. Koncert artystyczny. Sala dobrze ogrzana.

Dom handlowy

narożny z 2 składami w TUCHOLI przy Rynku
na sprzedaż.

Zgłoszenia pod of. Nr. 612 do ekspedycji nin. pisma.

Skrzydła pianina

marki:

**Bechstein, Blüthner
Feurich, Niendorf**

i innych znanych firm światowych
harmonja fabrykat Mannborg
jakoteż **pianina własnej fabrykacji**
poleca po cenach solidnych i na
korzystnych warunkach zapłaty
w wielkim wyborze

B. Sommerfeld, Bydgoszcz
Telefon 888 Śniadeckich 56.
Fabryka fortepianów i budowa organów
HURTOWNIA.

Środki do zębów

Pasty do zębów wypróbowanej jakości
Wyroby znanych pierwszorzędnych fabryk krajowych i zagranicznych.

Proszki do zębów w torebkach i pudełkach
Wody do ust wyroby pierwszorzędnych fabryk
Szczotki do zębów trwałe gatunki w oprawkach z drzewa, z kości, z celluloidu, dla dzieci i dorosłych.

Wielki wybór. Ceny przystępne.

**Drogerja i Perfumerja
Bracia Hubert**

właśc.: Julian Hubert
ul. Gdańska 18 rok. zał. 1894.

Wszelkie przybory do garbowania

otrzymuje się tanio

w Drogerji Paetzolda
Rynek 21.

Artykuły dla chorych.

Sole mineralne, kwas węglowy do kąpiele, sól Stasfurtska, środki przeciw zalebieaniu i wszelkie artykuły gumowe poleca

Drogerja Paetzold
RYNEK 21.

Przybłąkał się

pies

czarny wielki.
Odebrać takowego można za wynagrodzeniem kosztów
u Studzińskiego
Człuchowska 59.

Za 1 złoty dorożką nr. 1

masz okazję jechać do lub od pociągu. Zamówienia furm. do ślubów i chrztów przyjmuje także

Wirkus Młyńska 20
Tel. 25. Tel. 25.

Kursy handlowe
Teofila Preissa w Poznaniu
ul. Franciszka Ratajczaka 29
założona w roku 1893.

Nauka rozpoczyna się z początkiem każdego kwartału. Kursy półroczne i roczne. Osobne lekcje o każdym czasie. Prospekty na żądanie bezpłatne. Dołączycie znaczki pocztowe. Podręcznik: „Książkowość pojedyncza i podwójna — włoska i amerykańska — z praktycznymi przykładami“ do nabycia w księgarniach i od autora wprost za zaliczką.

Karty do gry

do nabycia

w księgarni
Dzien. Pomorsk.

Fabryka Cukierków „Marja“

poleca się jako najtańsze i najkorzystniejsze źródło dla zakupu karmelków

CHOJNICE, Angowicka 30.

Doradca prawny

z długoletnią praktyką z niemieckich czasów załatwia wszelkie, choćby najtrudniejsze sprawy karne, cywilne, spadkowe, hipoteczne, kontraktowe, najmu, podatkowe, i t. d.

Wieteki

ul. Nowe-Miasto nr. 7.

Poszukuję od 1. 1. 25 r. na wieś skromnej, uczciwej i pracowitej

osoby

panny w starsz. wieku lub wdowy bezdziet. — umiejącej gotować, piec, szyć i prasować jako gospodyni bez służącej.

M. Mędromierz,
poczta Tuchola
BORTA, nauczyciel.

Wóz wyjazdowy

i jeden do pracy
na 80 ctr. na sprzedaż.
Młyńska 20
podw.